

Zásady investovania alebo ako správne pristúpiť k investíciám

3. Definujeme svoj investičný profil

Pochopenie finančnej osobnosti investora je kľúčové. Pomáha porozumieť, prečo urobil dané rozhodnutie, ako bude pravdepodobne reagovať na prípadnú neistotu súvisiacu s investíciou a ako bude zvládať iracionálne prvky investičných rozhodnutí. Náš rizikový profil je „funkcia“ zložená z nasledujúcich faktorov:

- tolerancia voči riziku,
- schopnosť riskovať,
- potreba riskovať.

Tolerancia voči riziku

Tolerancia voči riziku je ovplyvnená našou skúsenosťou z minulosti. Pretože investori cítia averziu voči stratám a sú skôr negatívne naladení, majú tendenciu upínať sa k zlej skúsenosti z minulosti. Bohužiaľ, je to obvykle jediný faktor, ktorý investori zvažujú pri definovaní svojho rizikového profilu.

Schopnosť riskovať

Ak zvažujeme investíciu, mali by sme najskôr zanalyzovať všetky riziká spojené s našim súčasným majetkom a pochopiť, ako sú tieto riziká vzájomne previazané. Budme si vedomí toho, ako naše portfólio reaguje na stresové situácie a aký dopad naň môže mať naplnenie najhoršieho možného scenára. Vždy plánujme a budme pripravení na najhoršie. Vyhneme sa tak prekvapeniam, ktoré by mohli zničiť hodnotu nášho imania.

Potreba riskovať

Pohľad na naše budúce finančné ciele ukáže, aké veľké riziko by sme mali podstúpiť pre ich naplnenie. Pochopenie tohto faktu nám pomôže vybalansovať naše očakávania posunutím cieľa alebo zmenou rizikových komponentov nášho portfólia.

Posudzovanie rizika len z emocionálneho hľadiska nás môže vo výsledku doviesť do situácie, kedy budeme riskovať viac a svoje ciele aj tak nedosiahneme. Existuje však mnoho situácií, kedy sú investori ochotní zriecť sa krátkodobu komfortu výmenou za dlhodobý prínos. Preto vždy dôkladne zvážme, čo chceme skutočne dosiahnuť a aké máme možnosti z hľadiska súčasnej hodnoty nášho imania a osobnej situácie, v ktorej sa nachádzame. **Averzia voči strate:** z pohľadu psychológie je dokázané, že väčšina ľudí cíti bolesť zo straty dvakrát intenzívnejšie než radosť z rovnako veľkého výnosu. Výsledkom je, že ľudia často riskujú menej, než by bolo adekvátne, pretože sa snažia predísť stratám z akejkoľvek časti svojho portfólia, než by sa zamerali na jeho celkovú výkonnosť. **Negativistický prístup:** negativistické naladenie je psychologický fenomén, kedy ľudia venujú viac pozornosti negatívnym skúsenostiam a sú nimi viac ovplyvnení pri porovnaní s tými pozitívnymi. Investor, ktorý raz investoval (hoci len malú sumu) so zlým výsledkom, bude veľmi ťažko diskutovať o ďalšej investícii. **Zakotvenie:** pri „zakotvení“ investori stavajú svoje rozhodnutia na im známých udalostiach alebo hodnotách a opierajú sa o náhodné informácie alebo zlé skúsenosti z minulosti. Často na svojej investícii dlhodobo strácajú tým, že vyčkávali, kým dosiahne svoju obstarávaciu cenu.

4. Posudzujeme svoj majetok ako celok

Investori majú tendenciu intuitívne deliť svoje aktíva do troch hlavných kategórií, ktoré odrážajú ich emócie a finančné potreby. Pre každú z týchto kategórií existujú odlišné charakteristiky a ciele.

Osobný majetok zahŕňa aktíva držané na bežnú spotrebu a/alebo z emocionálnych dôvodov. Príkladom osobného majetku sú vlastné nehnuteľnosti, automobily a hotovosť potrebná na výdavky na najbližšie obdobie alebo držaná ako hotovostná rezerva.

Investičné portfólio zahŕňa dlhodobé investície rozložené tak, aby vo výsledku prinášali udržateľný rast pri primeranej miere rizika. Táto časť aktív by mala byť investovaná do likvidných a globálne diverzifikovaných nástrojov. Pomáha udržiavať hodnotu nášho imania diverzifikáciou rizika mimo nášho osobného majetku.

Ako **príležitostné investovanie** označujeme investície držané z dôvodu ich potenciálu na dosiahnutie podstatného zvýšenia hodnoty. Také investície by mali byť smerované do aktív, o ktorých máme široké odborné znalosti a ktorým veríme. Príkladom môžu byť pozície, na držanie ktorých máme špecifické dôvody, hoci musíme počítať s vyšším podstupovaným rizikom.

Aby portfólio správne odrážalo náš prístup, posudzujeme vždy všetky časti nášho svojho a všetky aktíva, ktoré vlastníme, spoločne. Duševné účtovníctvo: pozrime sa, ako jednotliví investori vnútorne delia svoj majetok. **Duševné účtovníctvo** totiž často bráni v pohľade na zmenu v celkovom imaní. Namiesto toho hodnotí každú jeho jednotlivú časť izolovane. Je potom oveľa menej pravdepodobné, že taký investor zahrnie do svojho portfólia rôzne triedy aktív. Evidentné to býva pri vysvetľovaní výhod zahrnutia zahraničných investícií do portfólia. Investori vnímajú také investície ako príliš rizikové a nezážia možnosť potenciálneho prínosu geografickej, prípadne menovej, diverzifikácie, ktorú taká trieda aktív môže ponúknuť.

5. Klúčom k úspechu je rozloženie aktív

Snaha o takzvané časovanie trhu môže vo výsledku nášmu majetku aj uškodiť. Odkladaním nákupu až na obdobie, kedy cena danej akcie alebo dlhopisu dosiahne dno, investori riskujú, že premeškajú výnosovo výnimočné obdobie na trhu. Nakupovanie, keď sa trhu darí, a predaj, keď trh klesá, výnosy v dlhodobom výhľade skôr zníži. Hoci úspešné načasovanie investície môže výkonnosť portfólia zlepšiť, dlhodobo úspešne časovať trh je veľmi ťažké až nemožné. Neúspešné časovanie trhu tak môže viesť k významnej strate príležitostí. Investori môžu výrazne obmedziť dopad jednotlivého cenného papiera alebo triedy aktív na výkonnosť portfólia investovaním do viacerých tried aktív, čo docielia prostredníctvom diverzifikácie. Pokles výnosov z jednej alebo dvoch tried aktív môže vyrovnať vyšší výnos z inej investície. Správny mix akcií a dlhopisov tak pomáha zabezpečiť vyšší potenciál výnosu pri zachovaní vhodnej miery rizika.

Väčšina investorov verí, že najvýznamnejším faktorom určujúcim výkonnosť portfólia je výber konkrétnej akcie. Ten, samozrejme, hrá dôležitú úlohu, štúdie však ukazujú, že kolísanie výnosu portfólia v čase je z viac než z 90 % ovplyvnené rozložením aktív. Rozloženie aktív znamená proces vzájomného kombinovania tried aktív (napríklad akcií, dlhopisov, fondov, hotovosti a ďalších alternatív v portfóliu) s cieľom dosiahnuť požadovaný výnos a efektívne diverzifikovať naše investície. Riadenie portfólia zloženého z rôznych tried aktív preto umožňuje lepšiu kontrolu rizík pri dosahovaní investičných cieľov.

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE

Tento článok nie je marketingový materiál ani investičné odporúčanie. Viac informácií nájdete [tu](#).